

Образ влади у свідомості українських громадян

*(Аналітичний звіт
за результатами опитування
дорослого населення України)*

Текст звіту та одномірні розподіли відповідей на питання подані на сайті ЦСД „Софія”: www.sofia.com.ua/page3.html

Зміст:

- Методологічні аспекти (С. 3-4);
- Аналітичні коментарі (С. 5-12);
- Оцінка дієвості влади (С. 13);
- Уявлення громадян про суб'єкти влади (С. 14);
- Оцінка діяльності влади (С. 15-16);
- Уявлення громадян про ідеальну владу (С. 17-20);
- Якості української влади (С. 21-27);
- Суспільний запит на якості влади (С. 28-31);
- Шляхи поліпшення влади (С. 32-39).

Методологічні аспекти (I)

- Опитування проводилося з 21 по 29 червня 2008 р. у всіх областях України, АР Крим, містах Київ і Севастополь (загалом у 130 населених пунктах).
- Загалом було опитано 2020 респондентів віком від 18 років і старше.
- Метод проведення опитування - стандартизоване інтерв'ю «віч-на-віч» за місцем проживання респондента (на дому).
- Вибіркова сукупність репрезентативна за основними соціально-демографічними ознаками (стать, вік, тип населеного пункту та область проживання).
- Статистична похибка не перевищує 2,2%.

Увага! У тексті звіту можуть не вказуватися повні формулювання питань анкети та показники деяких варіантів відповіді (у т.ч. кількість респондентів, що не визначилися з відповіддю).

Повні формулювання питань анкети та одномірні розподіли відповідей представлені у ДОДАТКУ на сайті ЦСД „Софія” : www.sofia.com.ua/page3.html

Методологічні аспекти (II)

Для виявлення регіональних відмінностей в оцінюванні діяльності органів влади (див. С. 16) застосовувалося групування адміністративних одиниць у макрорегіони:

- **Донбас і Крим** – АР Крим, м. Севастополь, Донецька та Луганська області;
- **Південний Схід** – Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Одеська, Харківська та Херсонська області;
- **Центр** – Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області та м. Київ;
- **Захід** – Волинська, Закарпатська, Рівненська та Чернівецька області;
- **Галичина** – Львівська, Івано-Франківська та Тернопільська області.

Дані опитування, що характеризують образ ідеальної влади (С.17-18). порівнювалися з аналогічними показниками, отриманими Дослідницькою групою Циркон (Росія). Всеросійське опитування проводилося у серпні-вересні 2005 р.; загалом опитано 1584 респондента. Вибірка репрезентує доросле населення РФ за основними соціально-демографічними характеристиками. Детальніше про результати цього дослідження див.:
<http://www.zircon.ru/upload/File/russian/publication/1/051010.pdf>

Аналітичні коментарі (I)

- У 2004 р. українське суспільство задекларувало запит на якісно нову владу. Прихід до влади “помаранчевих сил” викликав у громадян сподівання, що процес оновлення влади перейшов у практичну площину. З того моменту минуло чотири роки, однак про якісне поліпшення влади говорити не доводиться. Принаймні про це свідчать дані опитування.
- Більшість громадян (хоча далеко не всі) визнають, що їх життя помітно залежить від діяльності різних органів влади – Президента, уряду, регіональної та місцевої влади. Водночас, у масовій свідомості влада являє собою малодиференційований, аморфний образ. Спроможність різних органів влади впливати на життя громадян оцінюється майже однаково. Це свідчить про те, що громадяни не здатні чітко вирізняти компетенцію та значимість окремих органів влади.
- Українську владу в масовій свідомості уособлюють, передусім, Президент та Прем’єр-міністр.
- Діяльність центральних органів влади в Україні громадяни характеризують переважно критично. Щонайменше дві третини опитаних оцінюють діяльність парламенту, Президента, уряду та Прем’єр-міністра “негативно” або “скоріше негативно”.
- Особливо критичною є оцінка роботи Верховної Ради. Серед керівників держави найбільш критично характеризується робота В.Ющенка на посаді Президента України.

Аналітичні коментарі (II)

- Оцінка діяльності влади істотно варіює, залежно від місця проживання респондента. Найбільш критично роботу центральних органів влади характеризують жителі Донбасу і Криму, а також мешканці Південного Сходу України. Найбільш прихильно сприймається діяльність Президента В.Ющенка та Прем'єр-міністра Ю.Тимошенко на Заході та в Галичині.
- Робота Ю.Тимошенко на посаді глави уряду сприймається прихильніше, ніж діяльність уряду в цілому. Це пояснюється тим, що оцінюючи роботу Ю.Тимошенко її прибічники намагаються продемонструвати свою політичну лояльність.
- На думку громадян, ідеальній (найкращій) владі мають бути притаманні, насамперед, такі якості:
  - "Піклується про народ";
  - "Некорумпована";
  - "Чесна";
  - "Дотримується законності";
  - "Справедлива".
- Найменш важливими для ідеальної влади, на думку опитаних є такі риси:
  - "Передбачувана";
  - "Сучасна";
  - "Доброзичлива";
  - "Активна".

Аналітичні коментарі (III)

- Погляди на ідеальну владу серед прихильників різних політичних партій помітно відрізняються. Деякі акцентують на певних характеристиках більшу увагу, інші – меншу.
- Електорат Партії регіонів та КПУ порівняно з прихильниками інших партій дещо більшого значення надає таким якостям, як "підкупання про народ", "справедливість", "чесність", "стабільність", "відкритість". "Регіонали", крім того, порівняно більше приділяють увагу такій характеристиці, як "відповідальність".
- Електорат комуністів порівняно частіше вказує на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "авторитетність", "далекоглядність".
- Прихильники Блоку НУНС та БЮТ порівняно з електоратом інших партій дещо більшого значення надають таким якостям, як "патріотичність", "прогресивність" та "дотримання законності".
- Особливістю прибічників БЮТ є те, що вони порівняно частіше вказують на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "сила, наявність волі", "ефективність", "активність".
- Електорат Блоку НУНС порівняно більше надає значення таким якостям, як "демократичність", "компетентність", "моральність",
- Прихильники Блоку Литвина порівняно частіше вказують на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "некоруптованість", "сила, наявність волі" (остання якість також часто привертає увагу електорату БЮТ).

Аналітичні коментарі (IV)

- З усіх критеріїв (якостей) респонденти характеризують теперішню українську владу переважно негативно.
- Найбільше позитивних оцінок (вказали лише чверть опитаних) здобули такі якості нинішньої влади:
  - "Патріотичність";
  - "Демократичність";
  - "Сучасність".

Відзначимо, що вказані якості входять до числа аутсайдерів рейтингу найбільш важливих якостей ідеальної влади.

- Найбільш критично характеризується українська влада з таких критеріїв: некорумпованість, піклування про народ, дотримання законності. Щонайменше 70% опитаних вважають, що теперішня влада тою чи іншою мірою...
  - "Корумпована";
  - "Не піклується про народ";
  - "Не дотримується законності";
  - "Нестабільна";
  - "Нечесна, брехлива".

Аналітичні коментарі (V)

- На думку респондентів, теперішній українській владі не вистачає насамперед таких якостей:
  - "Піклується про народ";
  - "Некорумпована";
  - "Чесна";
  - "Дотримується законності".

Відзначимо, що вказані якості належать до найважливіших рис ідеальної (найкращої) влади.

- Прихильники різних політичних партій по різному оцінюють те, яких саме якостей бракує теперішній владі. Дехто акцентує на певних характеристиках більшу увагу, інші – меншу.
- Порівняно з прихильниками інших партій, електорат Партії регіонів, частіше вказував на те, що теперішній владі бракує таких якостей: "піклування про народ", "справедливість," "моральність".
- Електорат комуністів порівняно частіше вказує на те, що владі бракує "чесності", "відповідальності", "справедливості", "відкритості". В цілому прихильники Партії регіонів та КПУ частіше акцентували увагу на тому, що владі не вистачає насамперед моральних якостей.
- Прихильники Блоку НУНС порівняно з частіше вказували на те, що теперішній владі бракує "патріотичності", "прогресивності", "некорумпованості" та "відкритості". Специфіку такого запиту можна характеризувати передусім як запит на владу національно-демократичну.

Аналітичні коментарі (VI)

- Прибічники БЮТ порівняно частіше вказують на те, що теперішній владі бракує таких якостей: "сила, наявність волі", "активність", "сучасність, технологічність", "стабільність", "компетентність", "дотримання законності", а також "патріотизм". Специфіку такого запиту можна характеризувати передусім як запит на дієву владу.
  - Прихильники Блоку Литвина порівняно частіше вказують на те, що владі бракує своєрідної добротності: "авторитетності", "компетентності", "передбачуваності", "ефективності" та "доброзичливості".
  - Серед українських громадян немає одностайної думки щодо того, чи можлива в найближчому майбутньому в Україні ефективна влада.
  - Більше половини опитаних вважають: щоби влада в Україні стала кращою, ефективнішою, необхідно насамперед...
    - Посилити відповідальність представників влади за виконання своїх обов'язків;
    - Посилити народний контроль за діяльністю представників влади.
- Досить багато опитаних також вірять, що поліпшенню якості влади сприятимуть відкриті й чесні вибори.
- Зрештою більшість опитаних переконані, що було б краще, якби до влади прийшли нові політики.

Аналітичні коментарі (VII)

- На сьогодні Україна не є правовою державою, де все підкоряється закону – такої думки дотримується переважна більшість опитаних.
- Крім того, серед українських громадян немає однозначної думки щодо того, що саме може змінити ситуацію у правовій сфері на краще, забезпечити законність і порядок у країні. Приблизно половина опитаних вважають, що ситуацію можуть змінити ефективно законодавство, “правильні закони”. Водночас, третина респондентів покладаються на сильних політичних лідерів (на “сильну руку”).
- Половина опитаних схильні скоріше підтримати політика, який справляє враження рішучої й сильної особистості, здатної повести за собою людей, аніж політика, який має чітку, зрозумілу програму захисту інтересів простих громадян.
- Значна частина опитаних згодні з тим, щоби заради наведення в країні порядку були обмежені деякі громадянські права. Такого роду авторитарні настрої притаманні прихильникам усіх провідних партій майже рівною мірою.
- Водночас перспективи для встановлення авторитарного режиму в Україні є неоднозначними. З одного боку, в країні начебто є запит на “сильну руку”, на вольових лідерів, які б навели міцний порядок. З іншого боку, значна частина населення визнає значущість демократичних цінностей, принципів демократії в системі влади.

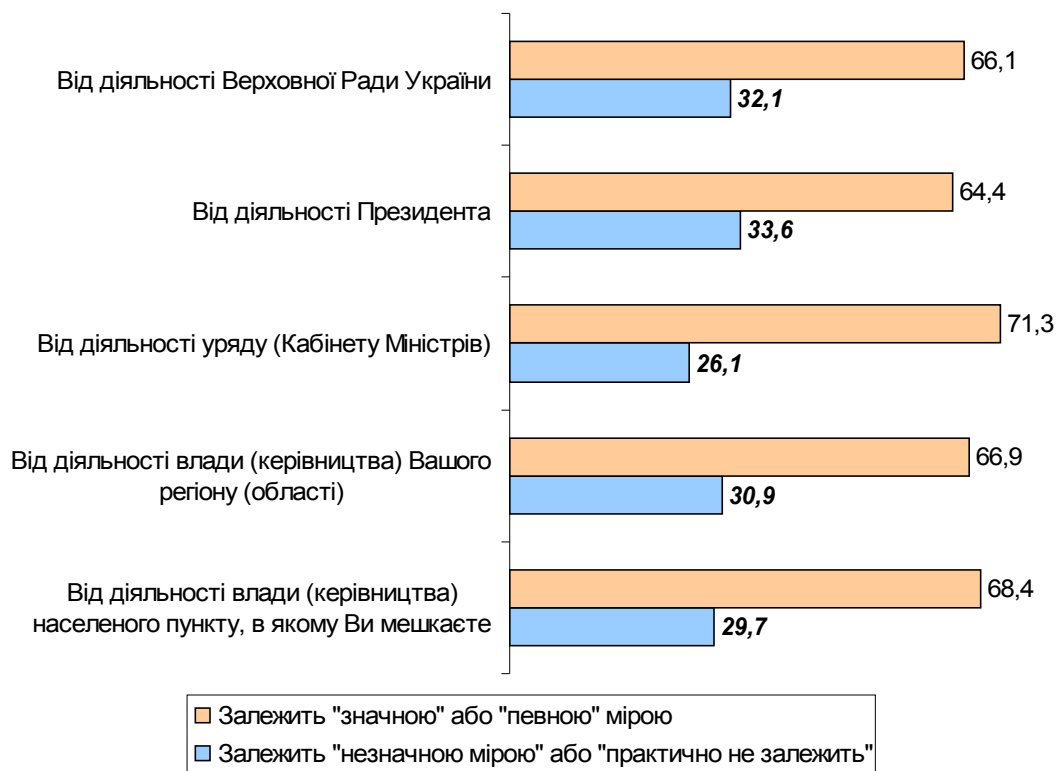

Аналітичні коментарі (VIII)

- Авторитарний режим в Україні матиме значні проблеми з легітимацією. Населення охоче підтримає репресивні санкції проти олігархів, однак не сприйме тиранії – нелегітимного насильства по відношенню до всіх громадян.
- Для політичних сил, що прагнуть встановити авторитарний режим вкрай складно буде здійснити соціальну мобілізацію населення. Певні лідери і гасла можуть позитивно сприйматися в одній частині країни і не прийматися в іншій. Конкуруючі регіональні еліти активно протидіятимуть можливості встановлення одноосібного панування одного з політичних угруповань. У будь-якому випадку претендент на владну монополію зіткнеться з потужною опозицією та загрозою сепаратизму.

Оцінка дієвості влади

Розподіл відповідей на питання «**Як Ви вважаєте, якою мірою залежить Ваше життя та життя Вашої сім'ї від діяльності вказаних органів влади?**», %

- Приблизно дві третини опитаних вказали, що їхнє життя "значною" або принаймні "певною" мірою залежить від діяльності різних органів влади – Президента, уряду, регіональної та місцевої влади.
- Те, що різні органи влади здобули приблизно однакові оцінки впливовості свідчить скоріше про неспроможність громадян чітко диференціювати компетенцію та значимість окремих органів влади.
- **Що стосується функціональних повноважень, то в масовій свідомості влада являє собою малодиференційований образ.**
- Близько третини респондентів вважають, що їхнє життя та життя їхньої сім'ї "практично не залежить" або "залежить незначною мірою від діяльності органів влади. Це досить високий показник.

Уявлення громадян про суб'єкти влади

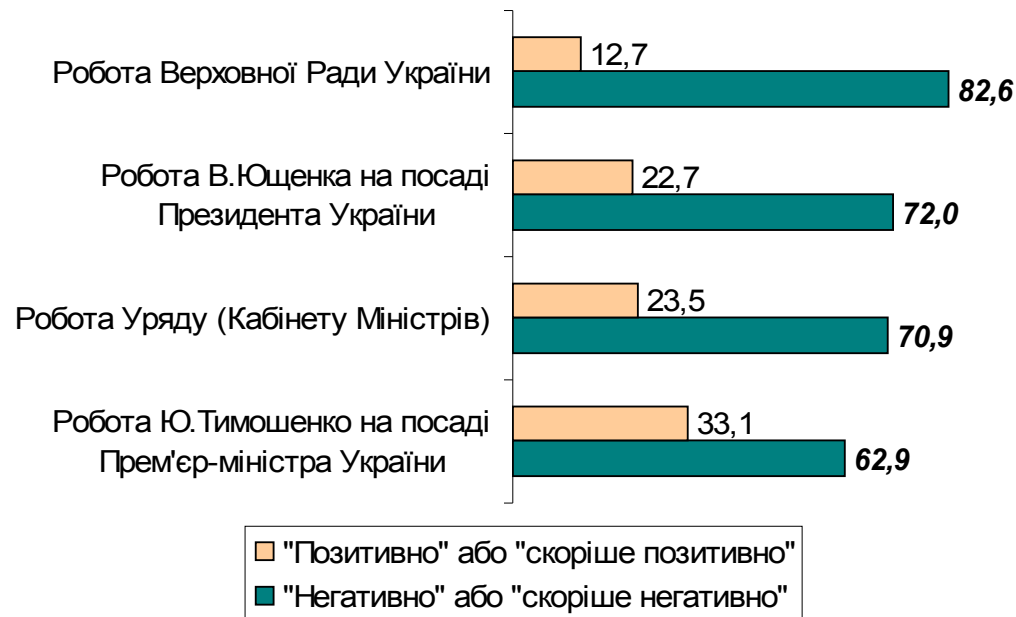

Розподіл відповідей на питання «**Хто (або що) уособлює для Вас нинішню українську владу насамперед?**», %

(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді)

- **Українську владу в масовій свідомості персоніфікують, передусім, Президент та глава уряду.**
- Майже половина (42,7%) опитаних вказали, що владу для них уособлює насамперед Президент. Дещо менше (38,6%) респондентів символом влади назвали Прем'єр-міністра.
- Серед усіх опитаних 24,5% респондентів назвали символом влади одночасно і Президента, і Прем'єр-міністра.
- Верховну Раду як символ влади назвали значно менше - 27,1% опитаних.
- Четверть (24,6%) респондентів вважають, що владу в країні уособлюють олігархи, багаті люди.
- Мафія та кримінальні авторитети фігурують як уособлення влади так само часто, як і Кабінет міністрів та місцева влада.

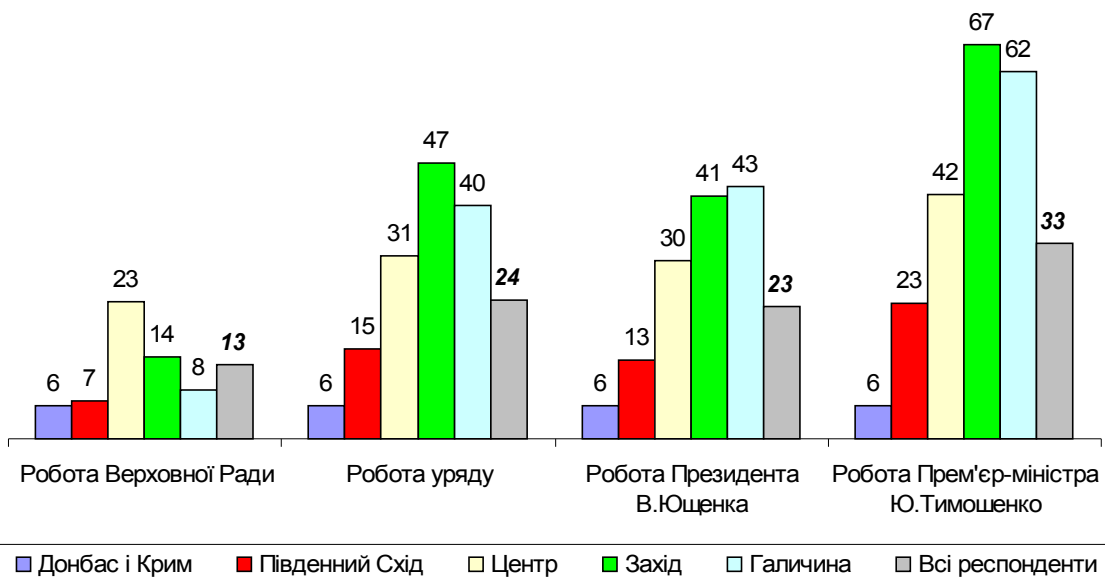
Оцінка діяльності влади (І)

Розподіл відповідей на питання «**Як Ви оцінюєте роботу вказаних органів влади?**», %

- **З одного боку, більшість громадян визнає, що їх життя помітно залежить від діяльності органів влади, з іншого - діяльність влади в Україні характеризується переважно критично. Щонайменше дві третини опитаних оцінюють діяльність парламенту, Президента, уряду та Прем'єр-міністра "негативно" або "скоріше негативно".**
- Особливо критичною є оцінка роботи Верховної Ради. Переважна більшість (82,6%) опитаних тою чи іншою мірою негативно оцінюють діяльність парламенту, тоді як „позитивно” або „скоріше позитивно” – 12,7%.
- Серед керівників держави найбільш критично характеризується робота В.Ющенка на посаді Президента України. Його діяльність оцінюють „позитивно” або „скоріше позитивно” 22,7% опитаних, а „негативно” або „скоріше негативно” – 72,0%.

Оцінка діяльності влади (II)

Частка респондентів, які «позитивно» або «скоріше позитивно» оцінюють діяльність вказаних органів влади, залежно від регіону проживання, %

(Склад макрорегіонів див. в розділі "Методологічні аспекти")

- Слід відзначити, що оцінка діяльності влади істотно варіює, залежно від місця проживання респондента.
- Найбільш критично роботу центральних органів влади характеризують жителі Донбасу і Криму, а також мешканці Південного Сходу України.
- Найбільш прихильно сприймається діяльність Президента В.Ющенка та Прем'єр-міністра Ю.Тимошенка на Заході та в Галичині.
- Відзначимо й те, що робота Ю.Тимошенка на посаді глави уряду сприймається прихильніше, ніж діяльність уряду в цілому. Це пояснюється тим, що оцінюючи роботу Ю.Тимошенка її прихильники намагаються продемонструвати свою політичну лояльність.

Уявлення громадян про ідеальну владу (І)

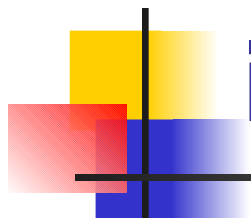
Розподіл відповідей на питання «**Які якості, серед зазначених є найважливішими для ідеальної, найкращої влади?**», (перші 10 позицій) %

(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді, але не більше трьох)

- Під час опитування респондентам запропонували обрати із наданого переліку якості, що на їхню думку, є найважливішими для ідеальної (найкращої) влади. (При цьому респонденти мали змогу вказати кілька характеристик).
- Найчастіше респонденти називали такі чесноти:
  - **“Піклується про народ”** (вказали 36,6% опитаних);
  - **“Некорумпована”** (32,2%);
  - **“Чесна”** (27,7%);
  - **“Дотримується законності”** (27,0%);
  - **“Справедлива”** (26,1%).

Слід відзначити, що російські соціологи на аналогічне питання отримали схожі результати. Першу п'ятірку властивостей ідеальної влади склали ті ж самі якості. Щоправда, характеристику “піклування про народ” опитані росіяни вказували значно частіше (55%). А для українських громадян порівняно важливішою виявилася “некорумпованість” (серед опитаних росіян її вказали 23%).

Уявлення громадян про ідеальну владу (ІІ)

Розподіл відповідей на питання «**Які якості, серед зазначених є найважливішими для ідеальної, найкращої влади?**», (останні 11 позицій) %

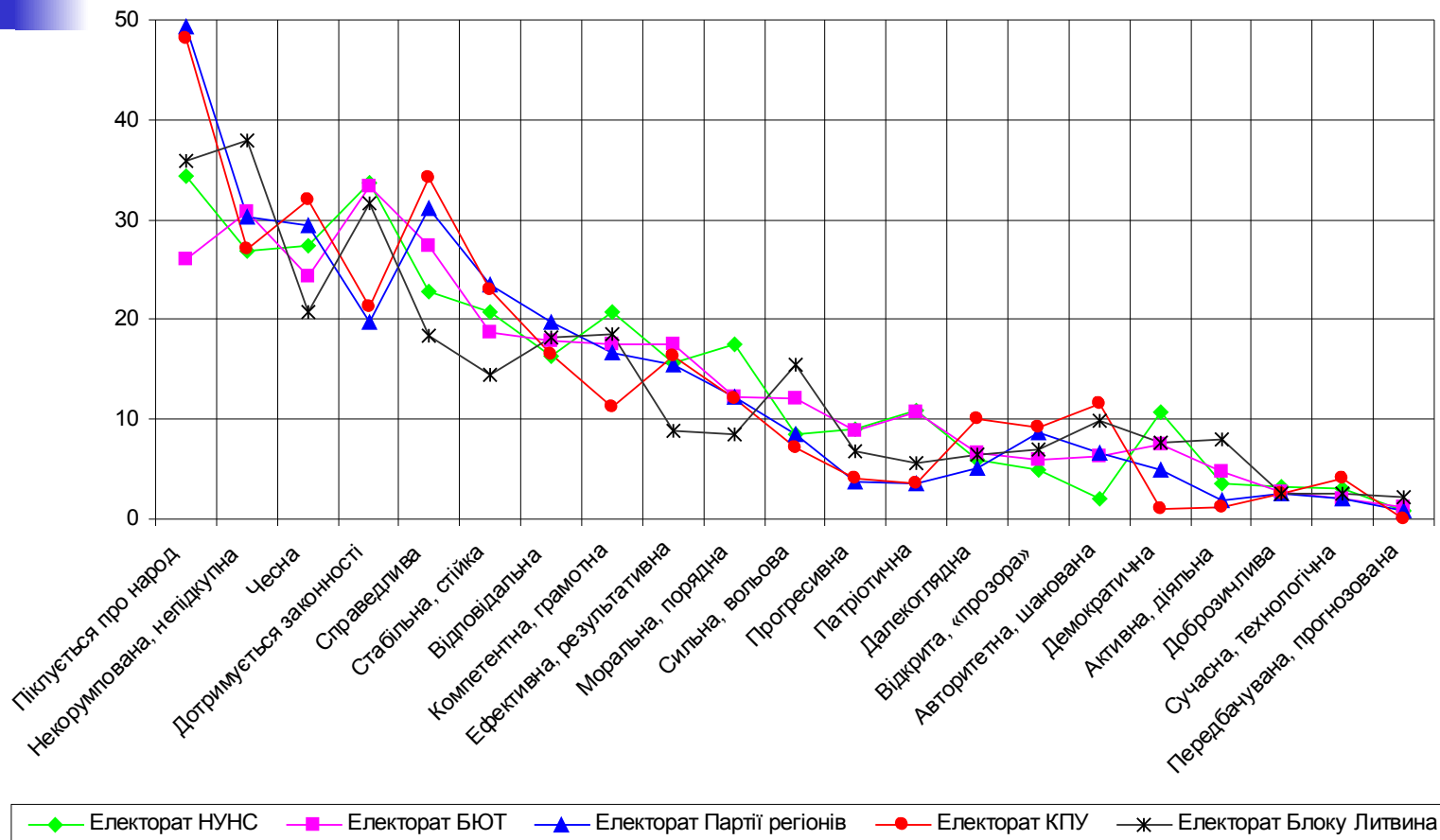
(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді, але не більше трьох)

- Аутсайдерами у рейтингу найважливіших якостей ідеальної влади виявилися такі характеристики:
  - **“Передбачувана”** (вказали 1,3% респондентів);
  - **“Сучасна”** (1,9%);
  - **“Доброзичлива”** (2,9%);
  - **“Активна”** (3,5%).Вказані властивості назвали менше 5% опитаних.
- Дані російського дослідження в цьому аспекті є також схожими. Для російських респондентів найменш важливими виявилися:
  - “Сучасність” (вказали 1% опитаних);
  - “Активність” (1%);
  - “Доброта” (2%);
  - “Відкритість” (3%).

Уявлення громадян про ідеальну владу (ІІІ)

- Погляди на ідеальну владу серед прихильників різних політичних партій помітно відрізняються. Дехто акцентує на певних характеристиках більшу увагу, інші – меншу (див. с. 20).
- Електорат Партії регіонів та КПУ порівняно з прихильниками інших партій дещо більшого значення надають таким якостям, як "підкування про народ", "справедливість", "чесність", "стабільність", "відкритість". "Регіонали", крім того, порівняно більше приділяють увагу такій характеристиці, як "відповідальність".
- Електорат комуністів порівняно частіше вказує на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "авторитетність", "далекоглядність".
- Прихильники Блоку НУНС та БЮТ порівняно з електоратом інших партій дещо більшого значення надають таким якостям, як "патріотичність", "прогресивність" та "дотримання законності".
- Особливістю прибічників БЮТ є те, що вони порівняно частіше вказують на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "сила, наявність волі", "ефективність", "активність".
- Електорат Блоку НУНС порівняно більше надає значення таким якостям, як "демократичність", "компетентність", "моральність",
- Прихильники Блоку Литвина порівняно частіше вказують на важливість для ідеальної влади таких якостей, як "некорумпованість", "сила, наявність волі" (остання якість також часто привертає увагу електорату БЮТ).

Уявлення громадян про ідеальну владу (IV)

Частка респондентів, які вказали певні характеристики, як найважливіші якості ідеальної влади (серед прихильників провідних партій), %

Якості української влади (І)

- Реальна теперішня українська влада оцінювалася респондентами за тими ж критеріями (21 позиція), які склали простір якостей ідеальної влади. Ці якості були представлені у вигляді біполярних дискрипторів (антиномій): “справедлива - несправедлива”, “сильна – слабка” тощо.
- Респонденти оцінювали вираженість тої чи іншої якості за семибальною шкалою.

Зразок шкали:

Несправедлива	1 2 3 4 5 6 7	Справедлива
Консервативна	1 2 3 4 5 6 7	Прогресивна
Не дотримується законності	1 2 3 4 5 6 7	Дотримується законності

Оцінки від одиниці до трьох характеризували різний ступінь вираженості негативної характеристики даної якості. Оцінки від п'яти до семи – ступінь вираженості позитивної характеристики. Оцінка 4 бали свідчила про те, що дана якість виражена рівною мірою як позитивно, так і негативно.

Якості української влади (II)

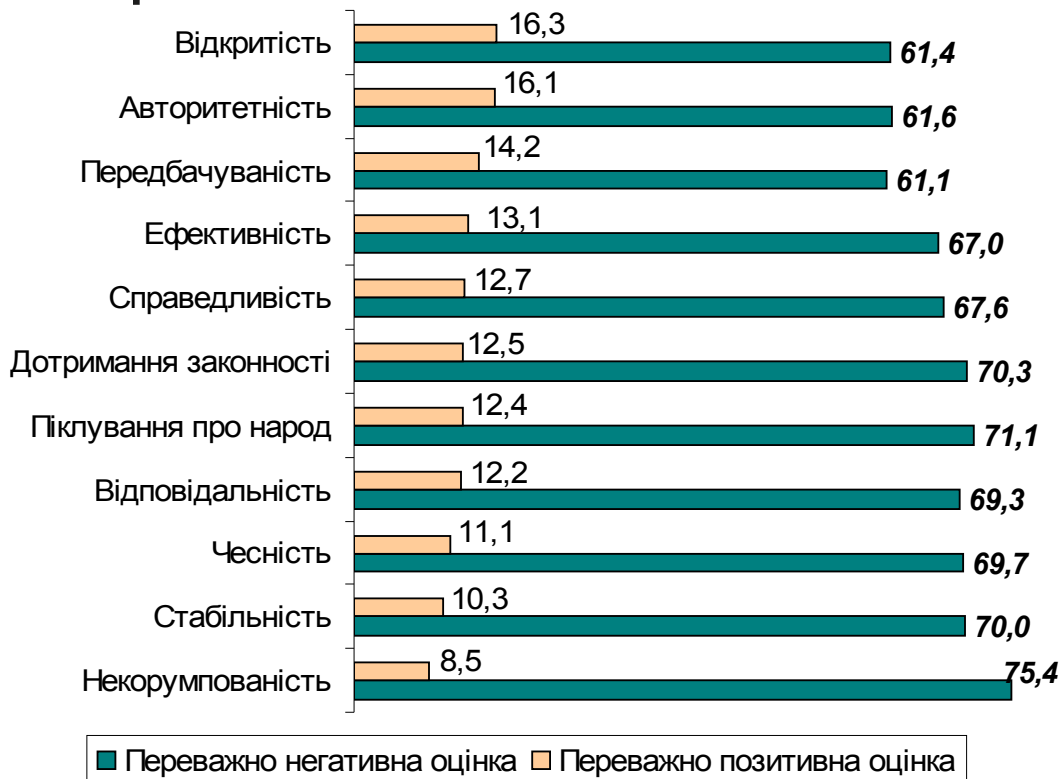

Оцінювання респондентами якостей, притаманних українській владі, (перші 10 позицій) %

(Респондент мав за 7-бальною шкалою визначити наближеність якості до тої чи іншої антиномії)

- Результати опитування показали, що **респонденти з усіх критеріїв (якостей) характеризують українську владу переважно негативно.**
- Позитивні оцінки вказали менше третини опитаних, тоді як негативні характеристики – щонайменше половина респондентів.
- Найбільш прихильно оцінюються такі якості влади як
  - **"патріотичність"** (позитивні оцінки вказали 27,5% опитаних);
  - **"демократичність"** (26,6%);
  - **"сучасність"** (24,7%).
- Щоправда, одночасно половина респондентів тою чи іншою мірою вважають владу "непатріотично" (негативні оцінки вказали 50,4%), "авторитарною" (46,3%), "застарілою, рутинною" (47,2%).

Якості української влади (III)

Оцінювання респондентами якостей, притаманних українській владі, (останні 11 позицій) %

(Респондент мав за 7-бальною шкалою визначити наближеність якості до тої чи іншої антиномії)

- **Найбільш критично характеризується українська влада з таких критеріїв: некорумпованість, піклування про народ, дотримання законності.**
- Щонайменше 70% опитаних вважають, що влада тою чи іншою мірою...
  - **"корумпована"** (вказали 75,4% респондентів);
  - **"не піклується про народ"** (71,1%);
  - **"не дотримується законності"** (70,3%);
  - **"нестабільна"** (70,0%);
  - **"нечесна, брехлива"** (69,7%).

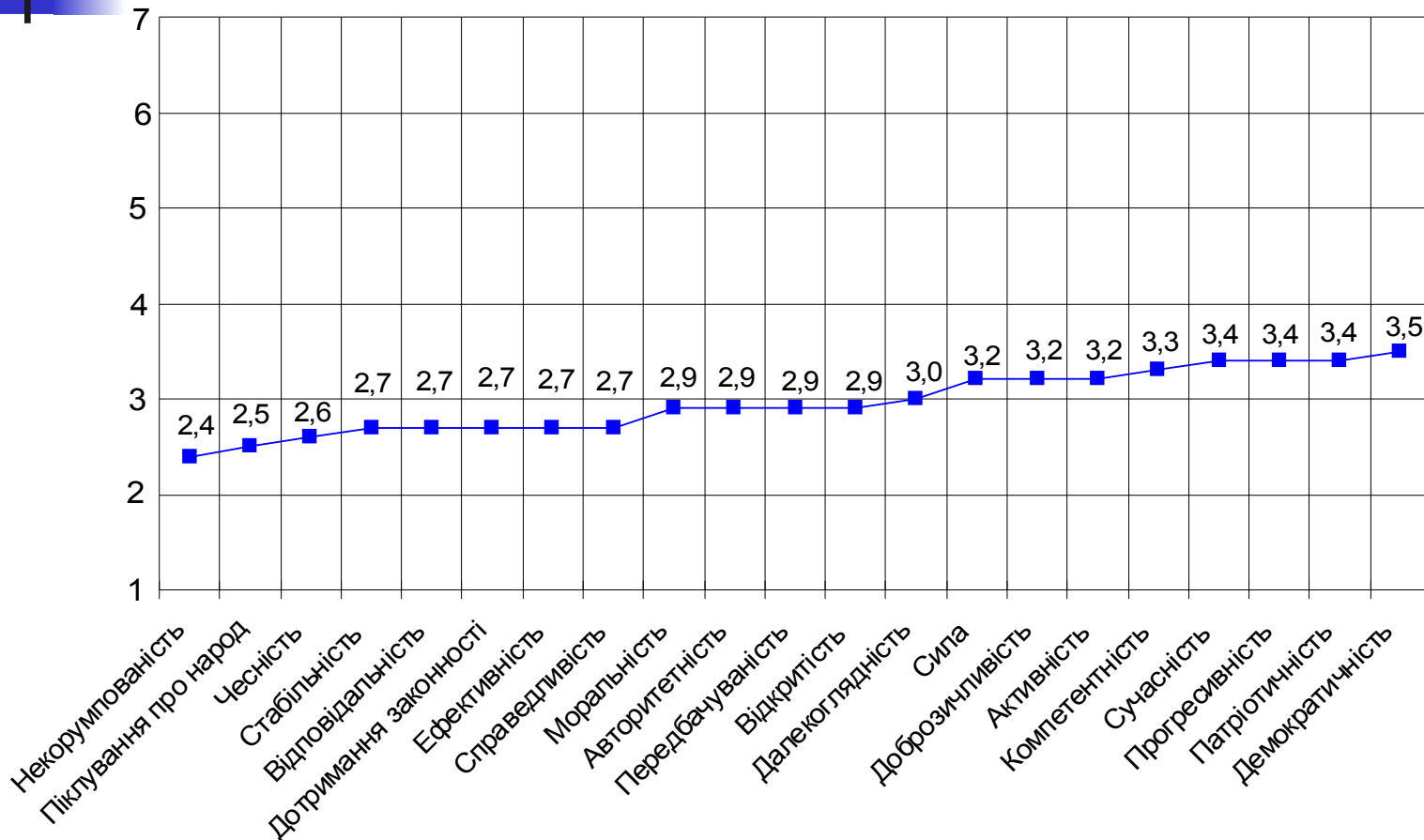

Якості української влади (IV)

- Використання середніх оцінок (розрахованих на основі семибальної шкали), а також засобів графіки дозволили побудувати “профіль якостей” влади (див. С.25). Профіль являє собою графік середніх оцінок вираженості певних якостей і виконує функцію своєрідної візуалізації суб’єктивного образу влади.
- На основі середніх оцінок були побудовані профілі якостей влади, для тих респондентів, які позитивно оцінюють діяльність В.Ющенка і Прем'єр-міністра Ю.Тимошенко (“симпатики”), а також для тих, хто негативно оцінює діяльність вказаних керівників держави (“антипатики”).
- З'ясувалося, що симпатики В.Ющенка та Ю.Тимошенко більш високо оцінюють усі без винятку якості української влади, ніж респонденти в цілому. Антипатики навпаки характеризують владу з усіх критеріїв більш критично, ніж респонденти в цілому (див. С.26-27).

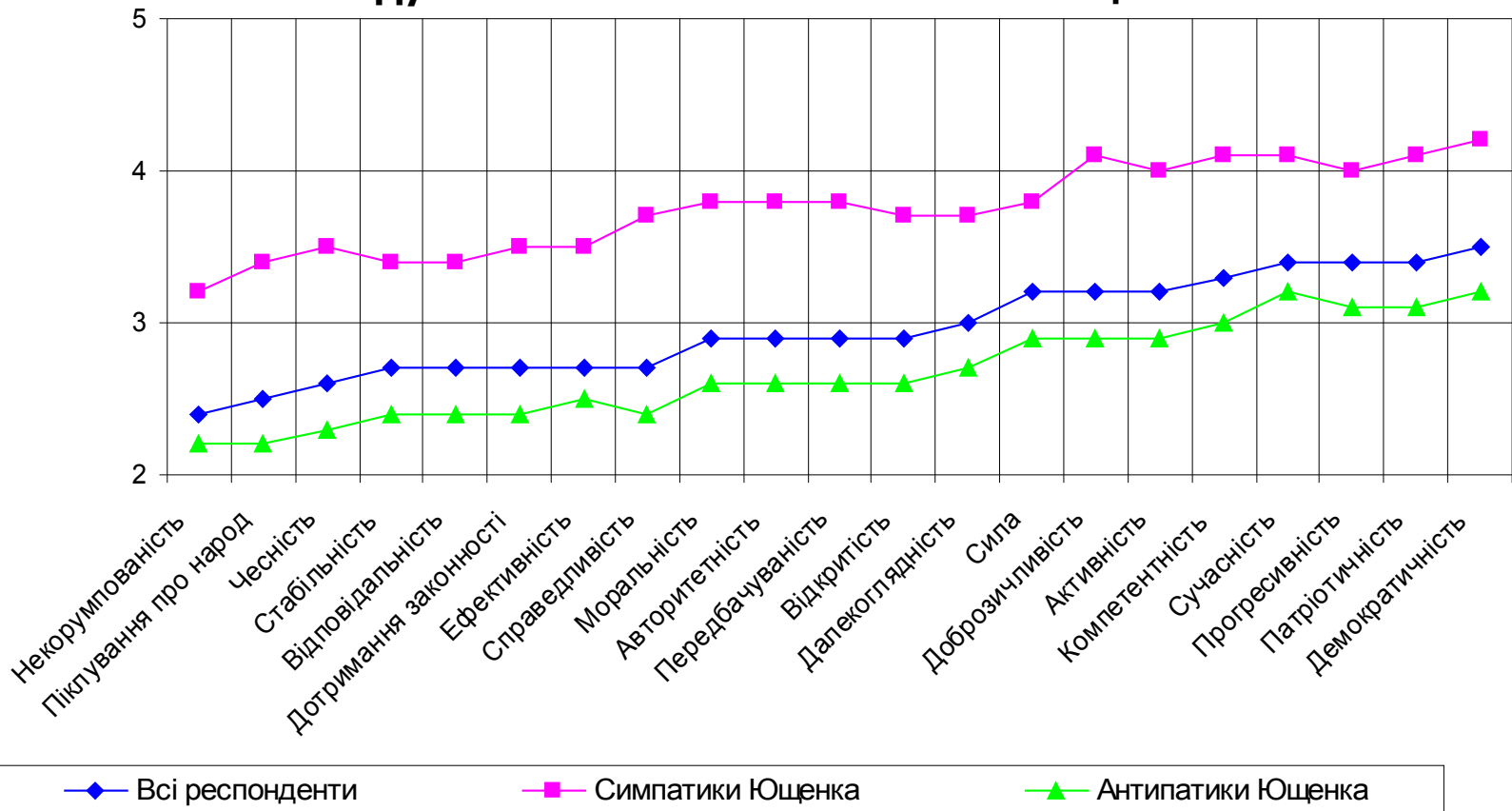
Якості української влади (V)

Оцінювання респондентами певних якостей української влади (середній бал за 7-бальною шкалою)

Якості української влади (VI)

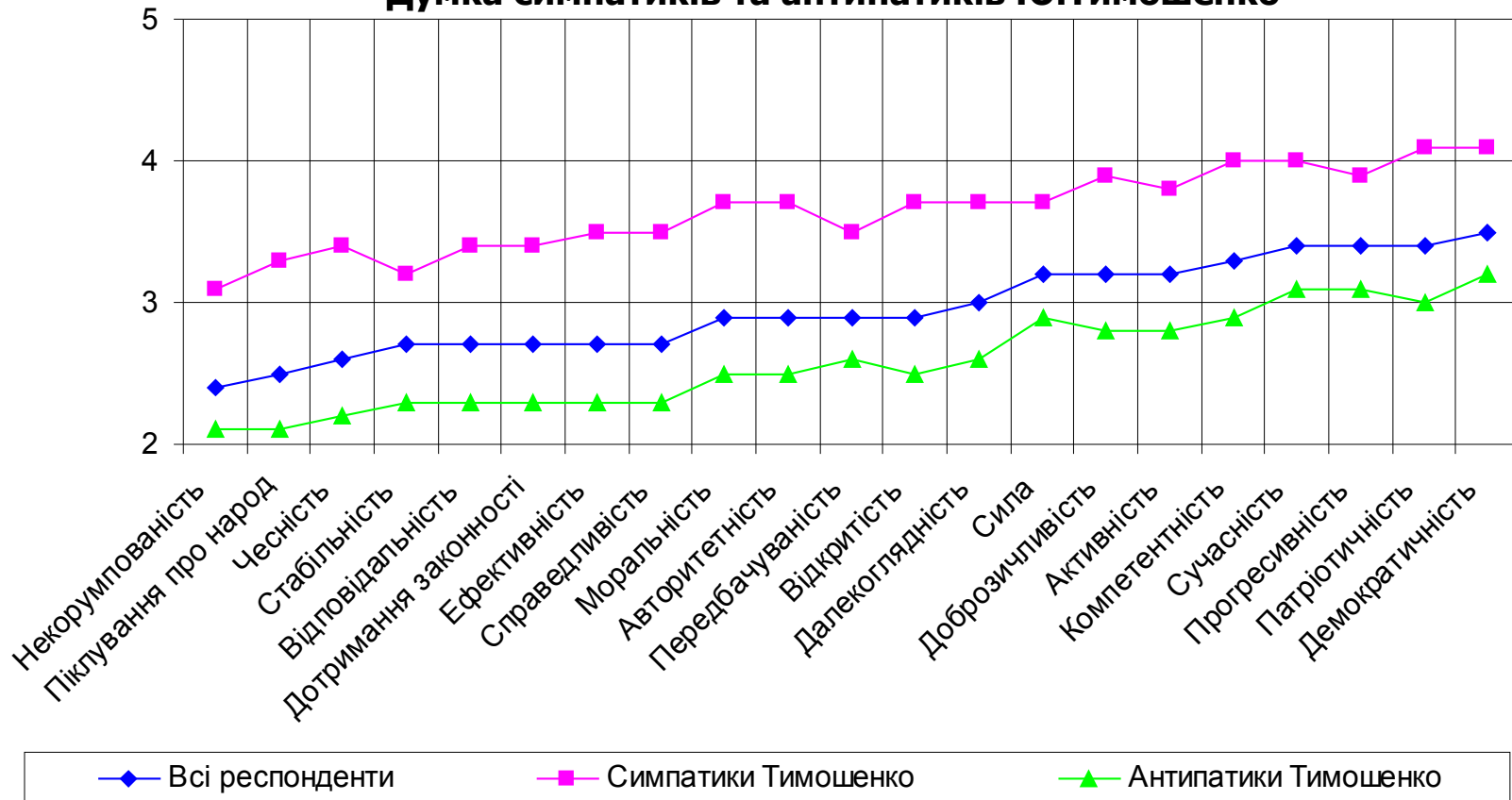
Думка симпатиків та антипатиків В.Ющенко

Оцінювання респондентами певних якостей української влади (середній бал за 7-бальною шкалою)

Якості української влади (VII)

Думка симпатиків та антипатиків Ю.Тимошенко

Оцінювання респондентами певних якостей української влади (середній бал за 7-бальною шкалою)

Суспільний запит на якості влади (I)

Розподіл відповідей на питання «**Яких якостей, на Ваш погляд, не вистачає нинішній владі, насамперед?**»,
(перші 10 позицій) %

(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді, але не більше трьох)

- Під час опитування респондентам запропонували обрати з переліку ті якості, яких, на їх думку, не вистачає теперішній українській владі. (При цьому респондент міг вказати кілька варіантів відповіді).
- Більше чверті респондентів вказали такі характеристики:
  - **“Піклується про народ”** (назвали 37,2% опитаних);
  - **“Некорумпована, непідкупна”** (31,5%);
  - **“Чесна”** (29,0%);
  - **“Дотримується законності”** (26,2%).

Відзначимо, що вказані якості належать до найважливіших рис ідеальної (найкращої) влади.

Суспільний запит на якості влади (II)

Розподіл відповідей на питання «**Яких якостей, на Ваш погляд, не вистачає нинішній владі, насамперед?**», (останні 10 позицій) %

(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді, але не більше трьох)

- Варто звернути на увагу на аутсайдерів рейтингу бажаних якостей. Менше 5,0% респондентів вказали такі характеристики:
  - **“Сучасна, технологічна”** (2,2%);
  - **“Доброзичлива”** (2,5%);
  - **“Передбачувана”** (2,6%);
  - **“Демократична”** (3,1%).
- За результатами опитування не можна сказати, що українська влада в свідомості громадян є сучасною, доброзичливою, передбачуваною та демократичною (скоріше навпаки). Однак саме ці якості є найменш затребуваними.

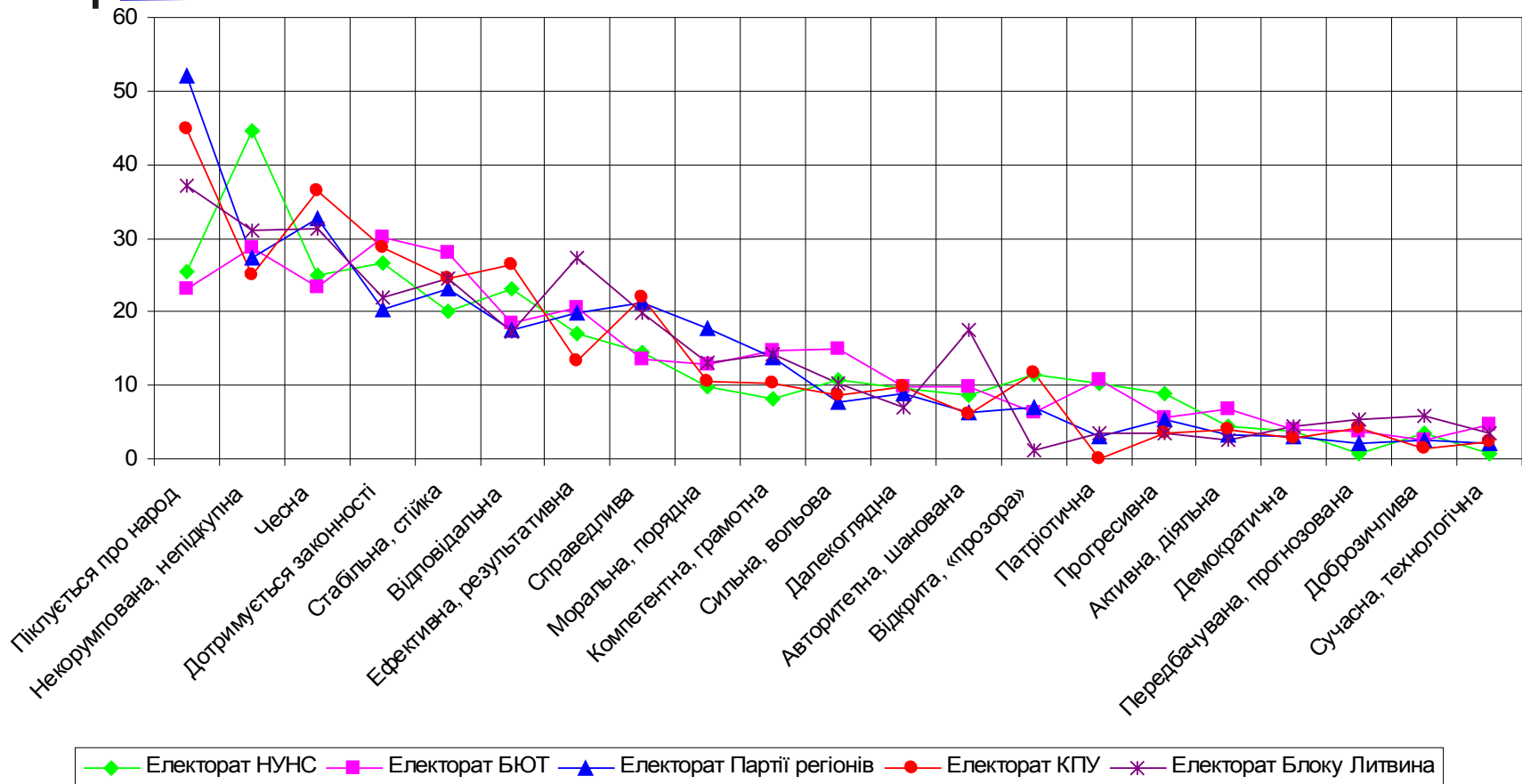

Суспільний запит на якості влади (III)

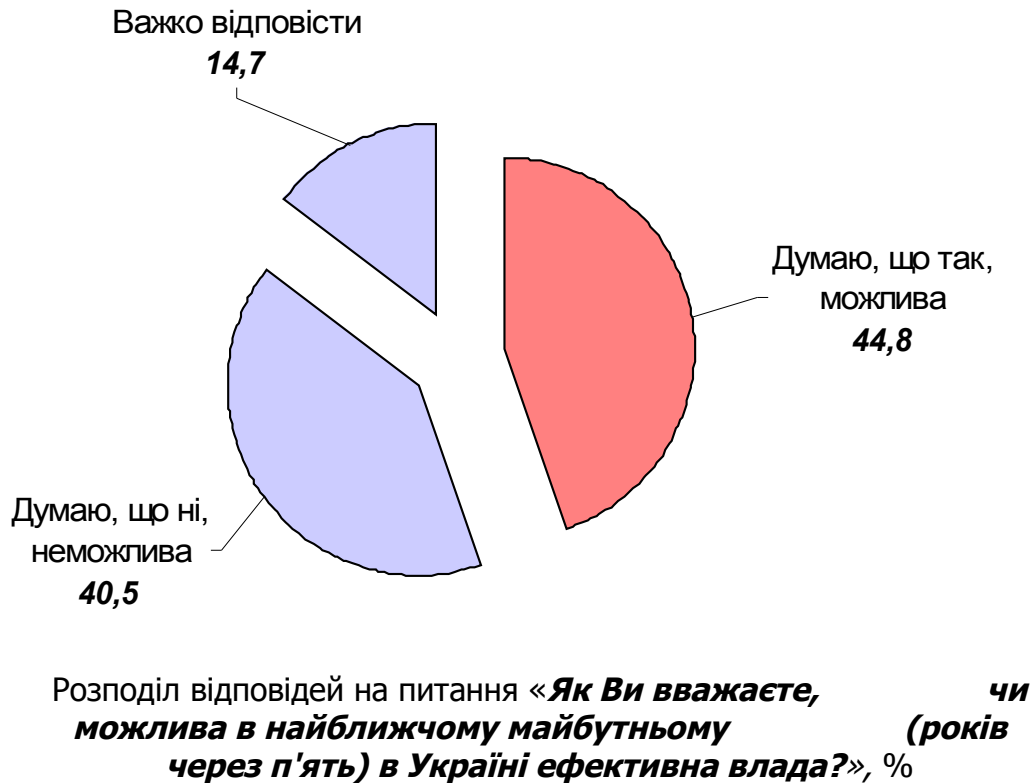
- **Прихильники різних політичних партій по різному оцінюють те, яких саме якостей бракує теперішній владі. Дехто акцентує на певних характеристиках більшу увагу, інші – меншу (див. с. 31).**
- Порівняно з прихильниками інших партій, електорат Партії регіонів, частіше вказував на те, що теперішній владі бракує таких якостей: “підкування про народ”, “справедливість”, “моральність”.
- Електорат комуністів порівняно частіше вказує на те, що владі бракує “чесності”, “відповідальності”, “справедливості”, “відкритості”. У цілому прихильники Партії регіонів та КПУ переважно акцентували увагу на тому, що владі не вистачає насамперед моральних якостей.
- Прихильники Блоку НУНС порівняно частіше вказували на те, що теперішній владі бракує “патріотичності”, “прогресивності”, “некорумпованості” та “відкритості”. Специфіку такого запиту можна характеризувати передусім як запит на владу національно-демократичну.
- Прибічники БЮТ порівняно частіше вказують на те, що владі бракує таких якостей: “дотримання законності”, “стабільність”, “компетентність”, “сила, наявність волі”, “активність”, “сучасність, технологічність”, а також “патріотизм”. Специфіку такого запиту можна характеризувати передусім як запит на дієву владу.
- Прихильники Блоку Литвина порівняно частіше вказують на те, що владі бракує своєї добротності: “авторитетності”, “компетентності”, “передбачуваності”, “ефективності” та “доброзичливості”.

Суспільний запит на якості влади (IV)

Частка респондентів, що вказали певні характеристики, яких, на їх думку, не вистачає теперішній українській владі (серед прихильників провідних партій), %

Шляхи поліпшення влади (І)

- Серед українських громадян немає одностайної думки щодо того, чи можлива в найближчому майбутньому в Україні ефективна влада.
- Приблизно половина (44,8%) опитаних вважають, що ефективна влада в Україні найближчим часом можлива. Дещо менше (40,5%) респондентів – протилежної думки (“ні, неможлива”). Велика частка (14,7%) опитаних не визначилися з відповіддю, що також красномовно.

Шляхи поліпшення влади (II)

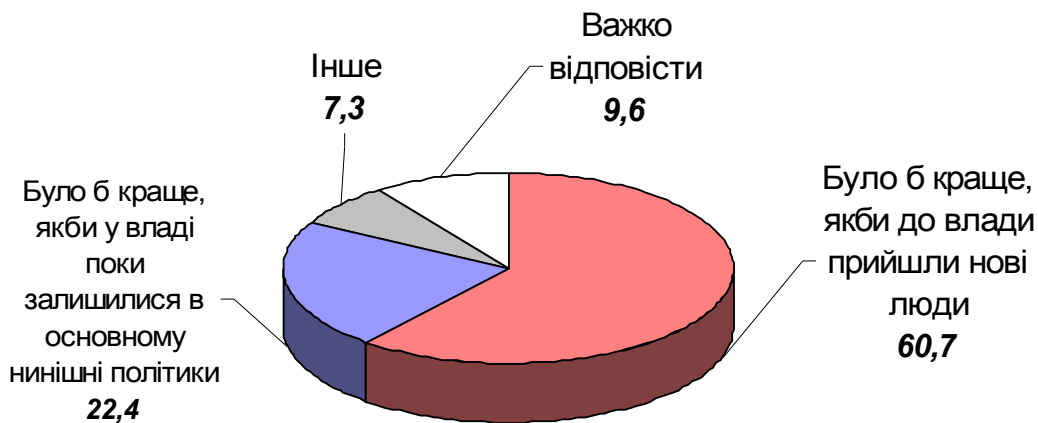
Розподіл відповідей на питання «**Як Ви вважаєте, що необхідно зробити, щоб в Україні влада стала кращою, ефективнішою?**», %

(Респондент міг вказати кілька варіантів відповіді, але не більше трьох)

Посилити відповідальність представників влади за виконання своїх обов'язків	69,2
Підсилити народний контроль за діяльністю представників влади	54,9
Забезпечити відкритість і чесність виборів	38,0
Провести омолодження кадрів представників влади	29,4
Підвищити рівень професійної підготовки та культури представників влади	26,6
Активно залучати у владу представників науки й культури	13,1
Активно залучати у владу успішних бізнесменів	7,7
Підвищити заробітну плату працівникам апарату державного управління	6,4
Інше	4,9
Важко відповісти	3,2

- Більше половини опитаних вважають: щоби влада в Україні стала кращою, ефективнішою, необхідно насамперед...
  - Посилити відповідальність представників влади за виконання своїх обов'язків (вказали 69,2% респондентів);
  - Посилити народний контроль за діяльністю представників влади (54,9%).
- Багато (38,0%) опитаних також вірять, що поліпшенню якості влади сприятимуть відкриті і чесні вибори.

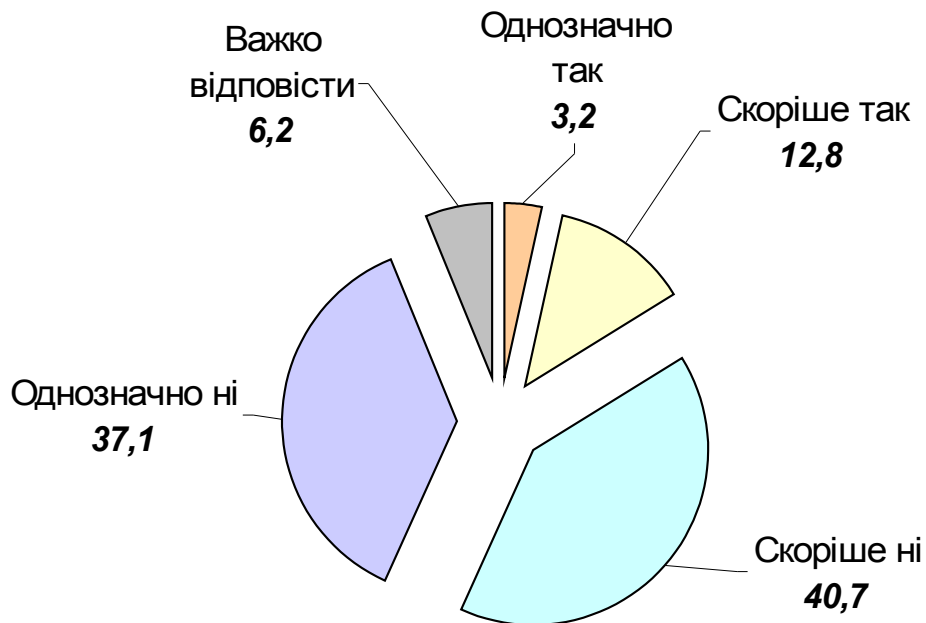
Шляхи поліпшення влади (III)

- Зрештою **більшість (60,7%)** опитаних вважають, що було б краще, якби до влади прийшли нові люди.
- Лише 22,4% респондентів схильні думати, що краще буде, якщо при владі поки залишаться в основному нинішні політики.

Розподіл відповідей на питання «**Як Ви вважаєте, що було б краще: якби до влади прийшли нові люди чи у владі поки залишилися в основному нинішні політики?**», %

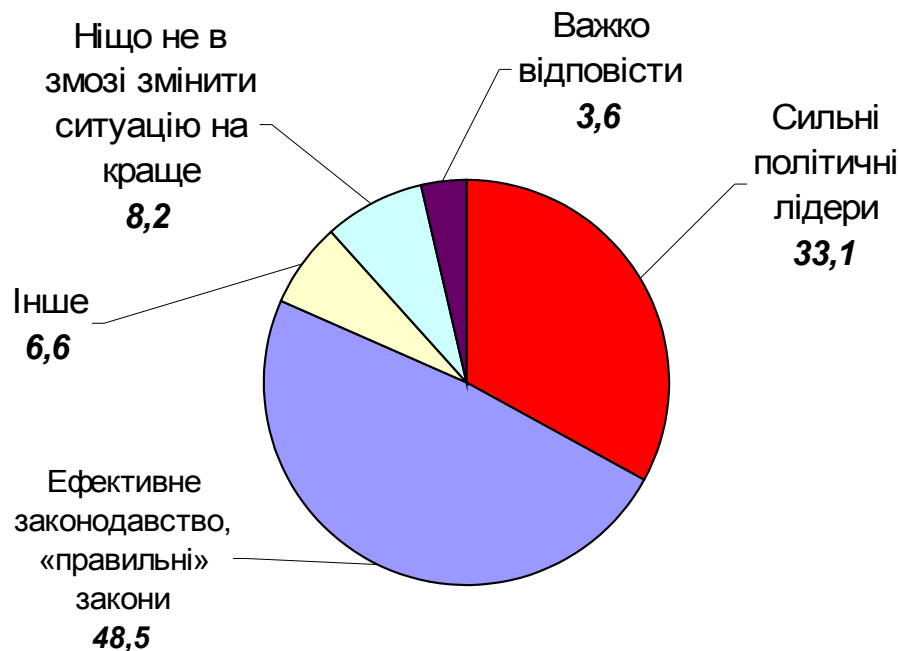
Шляхи поліпшення влади (IV)

Розподіл відповідей на питання «**Чи можна назвати Україну правовою державою, тобто державою, де все підкоряється законам?**», %

- Тільки 16,0% респондентів з тою чи іншою впевненістю схильні вважати Україну правовою державою, де все підкоряється закону.
- **Переважна більшість (77,8%) опитаних з тою чи іншою впевненістю стверджують: на сьогодні Україна не є правовою державою.**
- (Не визначилися з відповіддю – 6,2%).

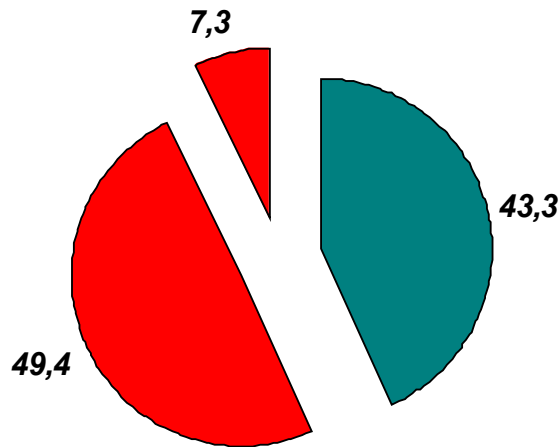
Шляхи поліпшення влади (V)

Розподіл відповідей на питання «**Що, на Ваш погляд, може змінити ситуацію у правовій сфері на краще, забезпечити законність і порядок у країні?**», %

- **Серед українських громадян немає однозначної думки щодо того, що саме може змінити ситуацію у правовій сфері на краще, забезпечити законність і порядок у країні.**
- Приблизно половина (48,5%) опитаних вважають, що ситуацію можуть змінити ефективно законодавство, «правильні закони».
- Водночас, третина (33,1%) респондентів покладаються на сильних політичних лідерів (на «сильну руку»).
- Є й такі (8,2%), хто вже й не сподівається, що ситуацію можна виправити на краще.

Шляхи поліпшення влади (VI)

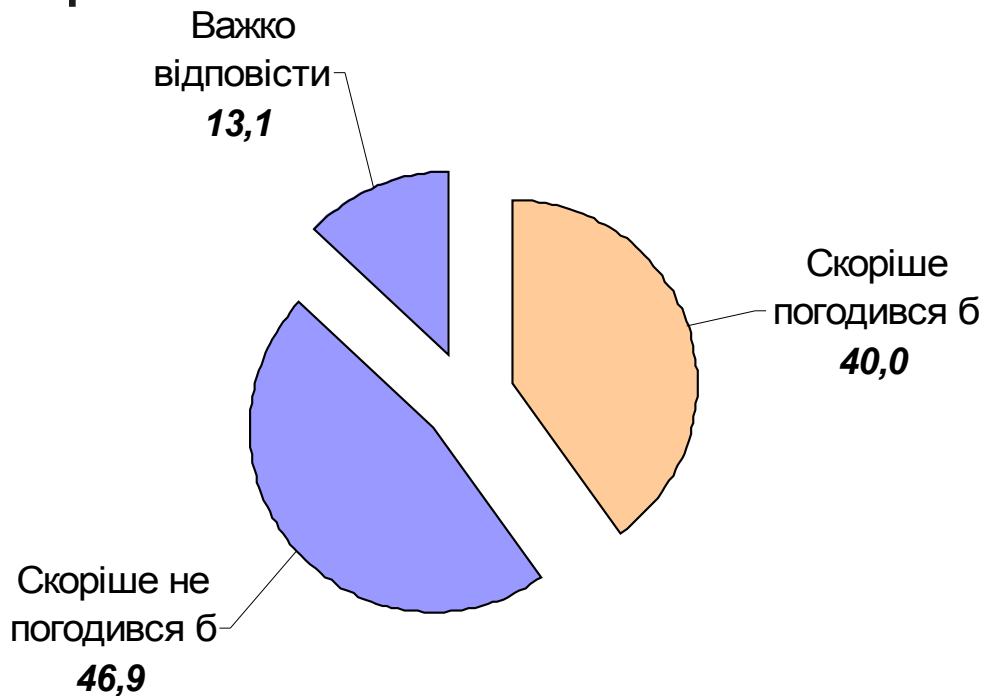

- Політика, який має чітку, зрозумілу програму захисту інтересів простих громадян
- Політика, який справляє враження рішучої й сильної особистості, здатної повести за собою людей і кардинально змінити ситуацію
- Важко відповісти

- Половина (49,3%) опитаних схильні скоріше підтримати політика, який справляє враження рішучої й сильної особистості, здатної повести за собою людей, аніж політика, який має чітку, зрозумілу програму захисту інтересів простих громадян (вказали 43,3% респондентів).

Розподіл відповідей на питання «**Якого політика Ви скоріше підтримали б?**», %

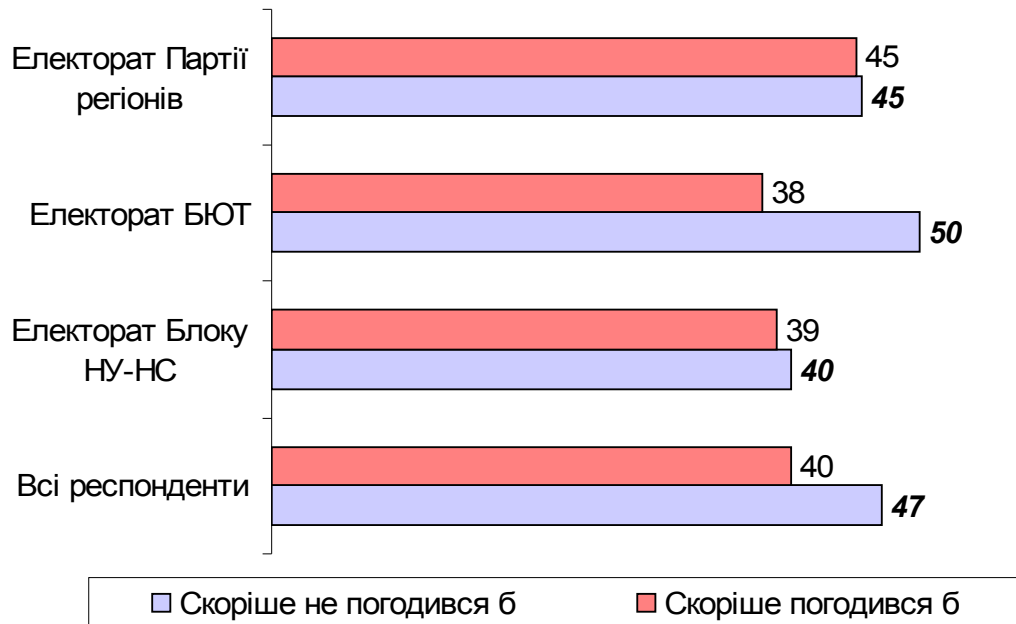
Шляхи поліпшення влади (VII)

Розподіл відповідей на питання «**Чи погодилися б Ви з тим, щоби заради наведення в країні порядку були обмежені деякі громадянські права?**», %

- **Авторитарні настрої є досить впливовими у масовій свідомості.**
- Значна частина (40,0%) опитаних згодні з тим, щоби заради наведення в країні порядку були обмежені деякі громадянські права.
- Щоправда, дещо більше (46,9%) респондентів негативно ставляться до такого способу наведення порядку.

Шляхи поліпшення влади (VIII)

Готовність прихильників провідних політичних партій підтримати обмеження громадянських прав заради наведення в країні порядку, %

- **Авторитарні настрої майже рівною мірою притаманні прихильникам усіх провідних партій України.**
- І серед електорату блоку НУ-НС, і серед симпатиків БЮТ, і серед прихильників Партії регіонів частка тих, хто згодний обмежити громадянські права заради наведення в країні порядку становить не менше 38%.
- В усіх трьох випадках частка тих, хто не погоджується на обмеження громадянських прав заради наведення в країні порядку не перевищує 50%.